

Unicef lapsiystävällinen kunta - haku

KH 08.05.2023 § 143
2996/00.04.02/2023

Valmistelija

Sivistystoimenjohtaja Ilkka Halmkrona 0505915142

Suomen UNICEF on kehittänyt Lapsiystävällinen kunta-mallin kannustaakseen ja tukeakseen kuntia kehittämään hallintoaan ja toimintatapojaan lapsiystävällisemmiksi ja siten edistämään kunnan nuorempien asukkaiden oikeuksia.

Lapsiystävälliseksi katsotaan kunta, joka edistää aktiivisesti ja konkreettisilla teoilla lapsen oikeuksia. Tämä tarkoittaa, että lapsen oikeudet näkyvät kuntapolitiikassa, ohjelmissa, toimitatavoissa, viestinnässä ja talousarviossa. Lapsiystävällisessä kunnassa lapset ovat aktiivisia toimijoita, heidän mielipiteitään kuullaan ja he voivat vaikuttaa päätöksentekoon.

Lapsiystävällinen kunta-malli perustuu UNICEFin kansainväliseen Child for Cities –malliin. Suomalainen versio on kehitetty yhdessä Hämeenlinnan kaupungin kanssa pilottiprojektissa 2012-2013. Mukana on jo 53 kuntaa. UNICEF ottaa vuosittain uusia kuntia mukaan malliin. Syksyn 2023 haku on voimassa 31.10.2023 asti.

Lapsiystävällinen kunta-mallia toteuttavalla kunnalla on mahdollisuus saavuttaa kahden vuoden kehittämistyön jälkeen Suomen UNICEFin Lapsiystävällinen kunta –tunnustus, joka on kiitos sitoutumisesta ja onnistuneesta työstä lasten oikeuksien edistämisestä, mutta myös velvoite jatkaa kehittämistyötä edelleen.

Jotta kunta voi aloittaa mallin toteuttamisen ja yhteistyön UNICEFin kanssa kaupunginhallituksen on tehtävä asiasta päätös. Lisäksi tulee nimetä yhteyshenkilö UNICEFille sekä koordinaatioryhmä. Tämän jälkeen kunta ja UNICEF sopivat kehittämistyön käynnistävän koulutustilaisuuden järjestämisestä ja mallin toteuttaminen voi alkaa.

Mikäli mallista kiinnostuneita kuntia on enemmän kuin UNICEF pystyy malliin ottamaan, UNICEF valitsee kunnat siten, että mukana on erilaisia ja eri kokoisia kuntia eri puolilta Suomea.

Suomen UNICEF tarjoaa mallia toteuttavalle kunnalle:

- Toimintamallin sekä lapsen oikeuksiin liittyvän koulutuksen koordinaattorille
- Toimintamalliin liittyvät tukimateriaalit
- Nimetyn yhteyshenkilön, joka toimii kunnan asiantuntijatukena mallin toteuttamiseen ja lapsen oikeuksiin liittyvissä kysymyksissä
- Kontaktit ja yhteydet muihin mallia toteuttaviin kuntiin; vuosittaiset verkostotapaamiset
- Lapsiystävällinen kunta-tunnustuksen, mikäli kehittämisrosessi ja sen tulokset täyttävät mallissa asetetut tavoitteet

Suomen UNICEF edellyttää mallia toteuttavalta kunnalta:

- Sitoutumista lapsen oikeuksien edistämiseen kunnan päätöksenteossa, hallinnossa ja palveluissa. Tämä tarkoittaa kehittämistyötä, jossa lapset ja

nuoret sekä relevantit kansalaisyhteiskunnan toimijat otetaan mukaan asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon

- Vastuun kantamista kehittämissprosessin kokonaiskoordinaatiosta
- Kuntaa nimeämään koordinaatioryhmän, joka vastaa prosessin etenemisestä ja että ryhmässä on kattava edustus kunnan eri toimialoilta
- Sitoutumista tiedottamaan prosessin tavoitteista ja tuloksista kuntalaisille.

Tornion kaupungin strategiassa vuoteen 2030 saakka yhtenä painopistealueena ovat lapset- ja nuoret sekä erikseen mainittuna lapsiystävällinen kunta hakuun osallistuminen.

Tornion kaupunki on nimennyt (Henkilöstöjaosto 20.4.2023 § 32) koordinaattorin 60 % työajalla tehtävänä hakumenettelyn aloittaminen ja loppuun saaattaminen sekä laaja-alaisen kehittämistyön koordinointi ja lapsen oikeuksien edistäminen kunnissa. Koordinaattori aloittaa työn 1.6.2023. Koordinaattorina toimii yhteisöpedagogi Johanna Haapalainen.

Tornion kaupungin koordinaatioryhmänä toimii poikkihallinnollinen työryhmä täydennettynä tarvittavilla sidosryhmien toimijoilla, kuten hyvinvointialueen työntekijöillä, järjestöjen edustajilla, kunnan luottamushenkilöillä ja viestinnästä vastaavalla. Lisäksi ryhmään kuuluu lasten ja nuorten edustus.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus

Päätetään

1) hakea UNICEFin Lapsiystävällinen kunta – malliin mukaan ja että yhteisöpedagogi Johanna Haapalainen toimii kuntakoordinaattorina.

2) sitoutua päätöksenteossa lapsen oikeuksien edistämiseen kaupungin rakenteissa

3) myöntää kaupunginjohtajalle valtuus nimetä koordinoitivastuuseen eri toimialoja edustava koordinaatioryhmä vastaamaan prosessin etenemisestä ja tiedottamisesta.

Päätös

Hyväksyttiin kohdat 1-3.
